

VAK lain vaikutukset pelastuslainsäädäntöön

Lainsäädäntöneuvos Annika Parsons

Nykytila

- Pelastuslaki (379/2011) on pelastustoimintaa, onnettomuuksien ehkäisyä ja väestönsuojelua sääntelevä yleislaki. Pelastuslaissa määritellään eri tahojen vastuut pelastustoimen tehtävien hoitamisessa.
- Pelastuslain 48 §:n mukaan ulkoinen pelastussuunnitelma on laadittava:
  - vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (195/2002) 32 §:n mukaiselle järjestelyratapihalle. (1 mom. 4 kohta)
  - satama-alueelle, joka on määritelty vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetussa valtioneuvoston asetuksen (251/2005) 8 §:ssä. (1 mom. 5 kohta)

Nykytila - ratapihat

- Pelastuslain mukaisen **ulkoisen pelastussuunnitelman tekovelvoite on ratapihojen osalta sidottu** voimassaolevan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettu valtioneuvoston asetuksen 32 §:ssä VAK-lain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun **turvallisuusselvitykseen**.
- VAK-uudistuksessa kumoutuu vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettu valtioneuvoston asetus.
- VAK- uudistuksessa myös ratapihan turvallisuusselvitysvelvoite poistuu
- Pelastuslain mukainen ulkoinen pelastussuunnitelma on kuitenkin välttämätöntä velvoittaa tehtäväksi nykyisillä VAK-ratapihoilla ja siten varmistaa yleinen turvallisuus ja varautuminen mahdolliseen onnettomuuteen jatkossakin.
- Tästä syystä on välttämätöntä päivittää pelastuslain mukainen ratapihoja koskeva ulkoisen pelastussuunnitelman laatimisvelvoite ja määrittää VAK-ratapihat uudelleen säilyttäen nykytilanne.

Nykytila – satama-alue

- Pelastuslain mukaisen ulkoisen pelastussuunnitelman tekovelvoite on satama-alueiden osalta sidottu vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä satama-alueella annetussa valtioneuvoston asetuksen 8 §:n mukaisesti satama-alueen turvallisuusselvitykseen.
- VAK –uudistuksessa kyseinen asetus kumotaan
- Uusi VAK laki sisältää säännökset satama-alueen turvallisuusselvityksen tekovelvollisuudesta. Jatkossakin turvallisuusselvitys on tehtävä, jos sataman kautta aluskuljetuksena kappaletavarana kuljetettavien vaarallisten aineiden määrä ylittää 10 000 tonnia vuodessa.
- Pelastuslain viittaussäännös on päivitettävä vastaamaan VAK lain uudistusta.

Pelastuslainsäädännön muutokset

- Pelastuslain 48 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ulkoinen pelastussuunnitelma olisi tehtävä
  - Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävälle ratapihalle
  - VAK –ratapihat määriteltäisiin sisäministeriön asetuksessa ulkoisista pelastussuunnitelmista (1286/2019)
  - Asetukseen lista nykyisistä Rautatieviraston määrittämistä VAK-ratapihoista + karttakuvat.
  - Asetuksesta poistettava velvoite ratapihan turvallisuus selvityksestä
  - Vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja varastoivan ratapihan rataverkonhaltijan olisi toimitettava pelastuslaitokselle sisäinen pelastussuunnitelma tai vaarallisten aineiden kuljettamisesta annetun lain mukainen muu vastaavat asiat sisältävä suunnitelma ulkoisen pelastussuunnitelman laatimista tai päivittämistä varten, kun se on laadittu tai päivitetty.

Pelastuslainsäädännön muutokset

- Pelastuslain 48 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan ulkoinen pelastussuunnitelma olisi tehtävä
  - vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (xx/202x) 34 §:ssä tarkoitettu satama-alue, josta toiminnanharjoittajan tulee laatia turvallisuus selvitys.

Aikataulu

- HE pelastuslain 40 ja 48 §:n muuttamisesta eduskuntaan 24.3.2022
  - Pelastuslain 48 §:n muutos voimaan yhtä aikaa VAK lain voimaantulon kanssa.
  - Muutos sisäministeriön asetukseen ulkoisista pelastussuunnitelmista voimaan yhtä aikaa VAK lain voimaantulon kanssa.
-
- **TARKOITUS SÄILYTTÄÄ NYKYTILA**
    - ulkoisen pelastussuunnitelman vaatimusta ei laajenneta
    - ei uusia kohteita

